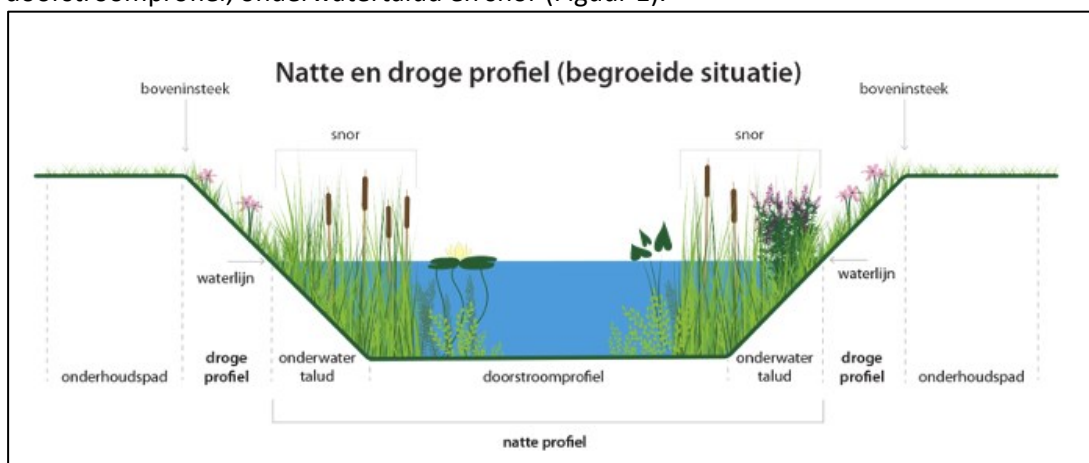

3 Ecologisch werkprotocol Baggeren van wateren (onderhoud)

Baggeren heeft het primaire doel het verwijderen van slib. Het onderscheidt zich hiermee van schonen dat uitsluitend het doel heeft om de vegetatie te verwijderen door deze boven de bodem te maaien. Baggeren gebeurt in het natte profiel (watervoerend) van een watergang. Bestaand uit het doorstroomprofiel, onderwatertalud en snor (Figuur 1).

Figuur 1. Visuele weergave van begrippen benoemd in dit EWP¹.

Handelingen die onder dit werkprotocol vallen:

Onderhoud baggeren van wateren, zoals:

- Cyclisch baggeren (op diepte houden) van watergangen t.b.v water aanvoer/ afvoer en waterkwaliteit (er mag maximaal 10 jaar tussen baggerbeurten zitten).
- Het verwijderen van zandkoppen in de watergang.
- Het uitbaggeren van zandvangen.
- Het baggeren van waterbuffers, bergingsvoorzieningen en helofytenfilters
- Herstel waterprofiel (het terugbrengen van bodemhoogte en/of taluds naar de oorspronkelijke maten zoals die zijn vastgelegd in de legger).
- Herprofilen van oevers en bodems voor zover gericht op het handhaven van de bestaande situatie.
- Bladvissen (verwijdering bladafval van de bodem).
- Verwijderen van drijvende riet eilanden.

Handelingen die hier NIET onder vallen:

- Grootchalig incidenteel of achterstallig onderhoud.
- Herprofilering van oevers en bodems (voor zover niet gericht op het handhaven van de bestaande situatie).
- Aanleg en verwijderen van helofytenfilter.
- Aanleg natuurvriendelijke oevers.

¹ Figuur afkomstig (Figuur 1, hoofdstuk 3, bladzijde 25) uit de Gedragscode Soortenbescherming voor de Unie van Waterschappen, Bestendig beheer en onderhoud. Versie 18 maart 2025.

Inhoud

1. Algemene maatregelen	3
2. Aanwezige beschermde soorten	4
3. Strategieën:	5
3.1 Strategie 1: Habitat benadering	5
3.2 Strategie 2: Soortgebonden maatregelen	6
3.2.1 Kleine zoogdieren	7
Waterspitsmuis	7
3.2.2 Grote zoogdieren	8
Das	8
Bever	8
3.2.3 Amfibieën	9
Vuursalamander, Kamsalamander, Alpenwatersalamander, Vroedmeesterpad en Knoflookpad	9
3.2.4 Reptielen	10
3.2.5 Vissen	10
Beekprik en Beekdonderpad	10
Grote modderkruiper	11
Elrits en Gestippelde alver	11
3.2.6 Libellen	11
Bosbeekjuffer	12
Gewone bronlibel	12
3.2.7 Vlinders	12
3.2.8 Platte schijfhoren	13
3.2.9 Planten	13
Drijvende waterweegbree	13
Krabbenscheer	13
3.2.10 Vogels	14

1. Algemene maatregelen

Onderstaande maatregelen worden altijd toegepast ongeacht of er wel of geen juridisch beschermde soorten aanwezig zijn.

- Bij baggeren dient beroering van de waterbodem te worden beperkt.
- Schade aan bermen, oevers, taluds, houtsingels, bosjes en solitaire bomen, bijvoorbeeld door insporing², vertrapping of beschadiging bast wordt voorkomen.
- Er wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van bestaande infrastructuur.
- Bagger mag niet op talud blijven liggen en moet op het onderhoudspad en/of buiten de insteek watergang gedeponeerd worden³, waarbij rekening wordt gehouden met beschermde soorten en hun leefgebieden.
- Werkzaamheden vinden tijdens de daglichtperiode plaats om verstoring door verlichting te voorkomen. Er wordt niet gewerkt in het uur na zonsopkomst en ook niet in het uur voor zonsondergang. Als werkzaamheden om waterstaatskundige redenen in het donker worden uitgevoerd, wordt enkel de werkplek verlicht en wordt uitstraling naar de omgeving voorkomen.
- Bij droog te zetten watergangen en bij geïsoleerde wateren (water- en vijverpartijen e.d.) ondieper dan 80 cm en/of zonder aanwezige schuilmogelijkheden voor vis vinden er minimaal 24 uur voor aanvang van de baggerwerkzaamheden afvissing plaats, door een gecertificeerd afvisser.
Hierbij wordt eerst grotendeels de watergang/oppervlak leeggepompt, waarna dieren worden afgevangen en overgezet. Pas daarna wordt de watergang of vijverpartij geheel drooggezet. Gevonden vissen worden genoteerd, ingevoerd in de NDFF en direct teruggeplaatst, op een geschikte locatie binnen hetzelfde leefgebied. Waarbij het belangrijk is ze niet nogmaals in het werkgebied verstoord worden.
- Markeren van soorten en leefgebieden wordt altijd door een ecologisch deskundige uitgevoerd.

² Insporing maximaal 70 mm.

³ Met uitzondering waar ontvangstplicht geldt van aanliggende percelen.

Technieken toepassen om slachtoffers te voorkomen:

- Vooraf de bak/korf op het water te slaan.
- Één richting op werken, richting een rustige/natuurlijke locatie waar dieren de werklocatie kunnen verlaten voldoende dekking en/of alternatief leefgebied aanwezig is. Bij vlakvormige oppervlakten wordt altijd van binnen naar buiten gewerkt, zodat dieren kunnen wegluchten.
- Indien ruimtelijk mogelijk in het natte profiel de laatste 10 meter voor een duiker/stuw overslaan en vanaf de duiker/stuw terugwerken.
- Met machines en voertuigen wordt stapvoets (< 5 km/u) gereden.
- Zoveel mogelijk water uit de bak laten alvorens de bagger wordt gedeponeed.
- Natuurvriendelijke materieel wordt ingezet en worden er sparende technieken (bijv. inzet banden met lage spanning) toegepast.
- Er worden geen werkzaamheden in het water uitgevoerd bij een watertemperatuur van < 0 – 25 > graden Celsius of bij ijsgang.
- Er worden geen werkzaamheden in het water uitgevoerd bij een zuurstofgehalte < 3 mg/l of als er naar lucht happende vissen wordt waargenomen.

2. Aanwezige beschermde soorten

Voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden dient de fieldmaps-app (ecologische verspreidingskaart) te worden geraadpleegd, voor controle op aanwezige beschermde soorten⁴. Het Waterschap Limburg verstrekt NDFF-gegevens aan derden die in opdracht beheer en onderhoud activiteiten uitvoeren. Opdrachtnemers dienen deze gegevens in hun eigen projectmanagementsystemen te verwerken. Er worden in ieder geval waarnemingen van soorten over de laatste 3 jaar gebruikt.

Dit ecologisch werkprotocol is opgesteld aan de hand van huidige bekende data over het voorkomen van beschermde soorten binnen het beheergebied⁵. Als er beschermde soorten worden waargenomen in NDFF of veld die niet uitgewerkt zijn in dit EWP zoals genoemd in de voetnoten bij de diverse soortgroepen dient contact te worden opgenomen met de ecologisch deskundige⁶. Deze bepaalt of de algemene maatregelen genoeg dekkend zijn of dat er aanvullend soortspecifieke maatregelen nodig zijn en er een aanvulling dient te komen op dit EWP.

⁴ Fieldmaps app is een weergave van de NDFF gegevens van de afgelopen 3 jaar. NDFF bevat ook de resultaten uit de monitoring van de meetnetten uitgevoerd door het waterschap Limburg. Elk half jaar worden NDFF gegevens geactualiseerd.

⁵ Soorten die geen negatieve effecten ondervinden van deze activiteit, soorten die voldoende beschermd worden door de algemene maatregelen en soorten die vrijgesteld ([Bijlage X, Omgevingsverordening Limburg](#)) zijn worden niet apart behandeld in dit EWP.

⁶ Gestreepte waterroofkever komt tot op heden niet voor in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

3. Strategieën:

Er zijn verschillende strategieën voor het uitvoeren van de werkzaamheden. De habitatbenadering is de voorkeursstrategie en wordt altijd toegepast tenzij vanwege hydrologische capaciteit, verschrallingsdoelstelling of andere zwaarwegende belangen er besloten is geen habitatbenadering toe te passen. Op welke locaties de habitatbenadering wordt toegepast is te vinden (Bijlage 1). In alle andere gevallen wordt er gewerkt volgens de soortgebonden maatregelen.

1. Habitatbenadering (incl aanvullende maatregelen beschermde soorten). (op pagina 5)
2. Soortgebonden maatregelen zijn van toepassing indien de habitat benadering niet wordt toegepast (op pagina 6).

3.1 Strategie 1: Habitat benadering

Uitgangspunt bij de habitat benadering is dat ten behoeve van soorten de ecologisch meest waardevolle zone (de overgangszone tussen het droge en natte talud) wordt gespaard. Er zijn verschillende opties afhankelijk van de breedte van de watergang. Er is een minimum % te sparen bepaald (Figuur 2). Onder dit minimum is de habitatbenadering niet van toepassing en dient er gewerkt te worden volgens strategie 2 op pagina 6.

Bij iedere baggerbeurt worden andere delen gespaard⁷, zodat de watergang aan de noodzakelijke maatvoering blijft voldoen en beschermde soorten kunnen vluchten en de gebaggerde delen opnieuw kunnen bevolken. Tussen de baggerbeurten zit minimaal 6 weken.

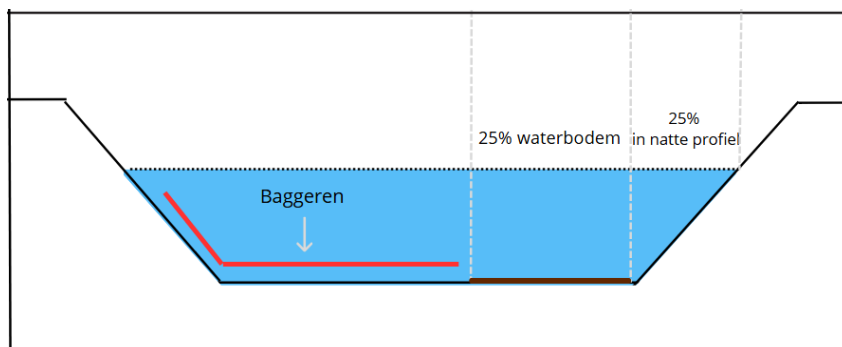
Smalle watergang (< 1 meter op de waterlijn)

Hier wordt de habitat benadering niet toegepast en zijn de soortgebonden maatregelen van toepassing (Hoofdstuk 3.2).

Gemiddelde en brede watergang (resp. 1-4 meter en > 4 meter op de waterlijn) (Figuur 2).

Er mag jaarrond worden gewerkt onder de voorwaarde dat:

Minimaal 25% van de vegetatie in het natte profiel en minimaal 25% van de waterbodem dient te worden gespaard. Bij volgende baggerbeurten worden andere delen gespaard.

Figuur 2. habitat benadering brede watergang (1 - 4m of > 4m)

⁷ Als 100% baggeren van de beek noodzakelijk is. Wordt de baggerwerkzaamheden dus opgesplitst in meerdere sub-beurten.

met de omgeving, voor de omgeving

Voor sommige soorten bieden de minimumeisen in de habitat benadering niet voldoende bescherming. Daarom zijn bij aanwezigheid van de volgende soorten aanvullende maatregelen noodzakelijk zoals beschreven bij de soortgebonden maatregelen. **Grote zoogdieren** op pagina 8, **vissen** op pagina 10, **libellen** op pagina 11 en **Drijvende waterweegbree** op pagina 13.

Bij de **Waterspitsmuis** baggerslib niet in het leefgebied deponeren, maar bijv. op of tegen het onderhoudspad. Vertroebeling van het water dient zoveel mogelijk voorkomen te worden.

Bij de **Ringslang** worden de broeihopen gespaard.

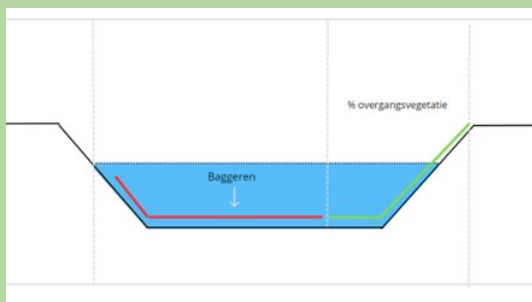
Bij **Amfibieën** wordt er gewerkt buiten de kwetsbare periode (Tabel 3). Specifiek voor de *Vuursalamander*, *Kamsalamander*, *Alpenwatersalamander*, *Vroedmeesterpad*, *Knoflookpad* zie op pagina 9. Op kaart⁸ is aangegeven waar locatie bezoek nodig is voor **vogels**.

3.2 Strategie 2: Soortgebonden maatregelen

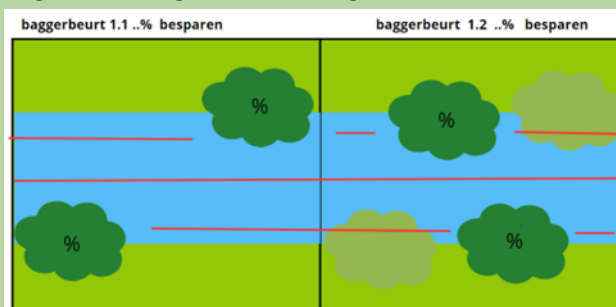
Indien de habitatbenadering niet kan worden toegepast wordt er teruggevallen op onderstaande soortgebonden maatregelen. In het onderstaande hoofdstuk wordt er een aantal keer gesproken over gefaseerd baggeren. Onderstaand een korte toelichting.

Kader 1 gefaseerd schonen en maaien in Soort specifieke, essentiële leefgebieden

- Betekent dat tijdens één (bagger)ronde een bepaald percentage wordt gespaard.
- De (bagger)ronde daarop, minimaal 6 weken later, wordt een andere % gespaard (Figuur 3 en 4). Er wordt, tenzij specifiek vermeld, nooit twee keer achter elkaar hetzelfde deel gespaard.
- Het te sparen traject gaat altijd in overleg met ecologisch deskundige

Figuur 3. Gefaseerd baggeren zij aanzicht

Figuur 4. Gefaseerd baggeren bovenaanzicht

Zo ontstaat er structuurvariatie van jonge en oude vegetatie¹. Het te sparen % binnen het essentiële leefgebied is afhankelijk van de aanwezige beschermde soort (25/ 30/ 50%). Bij het sparen is het belangrijk dat er overgangsv egetatie (overgang tussen onderwater vegetatie naar vegetatie boven de waterlijn) wordt gespaard, dit houdt in dat onderliggend slib ook blijft liggen (Figuur 3 en 4).

Uitzondering bij **beekprik**, dan gaat het wel specifiek over het sparen van slibbanken.

⁸ De onderbouwing van de kaart is te vinden in (een bepaald document).

3.2.1 Kleine zoogdieren^{9 10}

Waterspitsmuis

Verblijven in hollen in de oever.

Voorkeursperiode: Werken buiten de kwetsbare periode.

Tabel 1. Waterspitsmuis: *Groen: voorkeursperiode. Rood: kwetsbare periode, winterrust en voortplanting. Inzet optie 2 in overleg met ecologisch deskundige.*

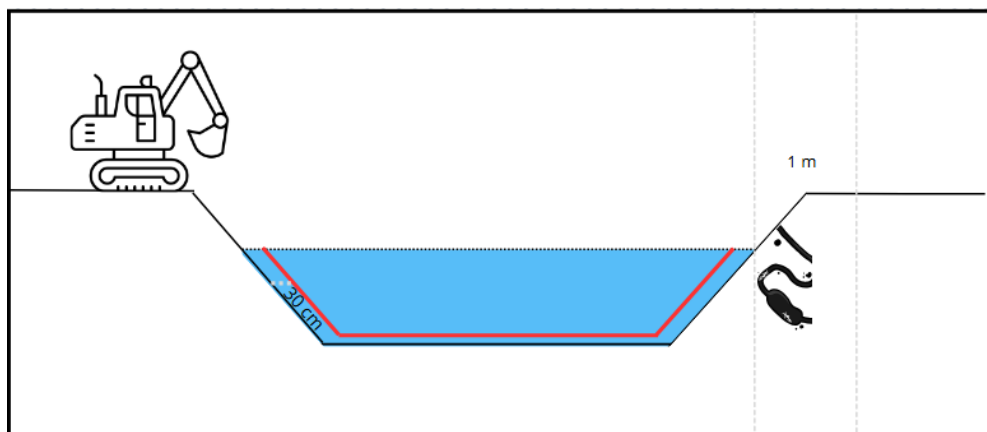
j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d

Optie 2: Als werkzaamheden vanwege dwingende redenen tijdens de kwetsbare periode moeten plaatsvinden, moet dit worden afgestemd met de ecologisch deskundige.

Werkzaamheden mogen niet leiden tot verstoring of ongeschikt worden van essentieel leefgebied.

Verstoring wordt voorkomen:

- Er wordt niet gereden in de eerste meter vanaf de Waterlijn (horizontaal).
- Oevers mogen niet worden beschadigd, de machinist van de baggerkraan haalt de bak minimaal 30 cm vanaf het talud omhoog.
- Baggeren vanaf oever met ongeschikt habitat.
- In essentieel leefgebied wordt maximaal 50% per jaar gebaggerd in stroken van 250 meter.
- Bagger wordt niet in het leefgebied van waterspitsmuis gedeponeerd.

Figuur 5. Waterspitsmuis: Illustratie baggerwerkzaamheden.

⁹ Noordse woelmuis komt tot op heden niet voor in niet in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

¹⁰ Molmuis, ondergrondse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, grote bosmuis, bunzing, egel, hermelijn, wezel zijn vrijgesteld ([bijlage X Omgevingsverordening Limburg](#)) en vallen onder de algemene maatregelen.

3.2.2 Grote zoogdieren

Voorkeursperiode: werken buiten de kwetsbare periode.

Tabel 2. Bever en Otter: *Groen*: voorkeursperiode, *Rood*: kwetsbare (kraam)periode. Inzet optie 2 in overleg met ecologisch deskundige.

	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Bever ¹¹												
Das												
Otter												

Das

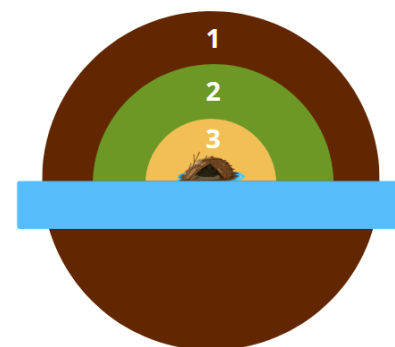
Burcht en hol wordt niet beschadigd.

Bever

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de werkwijze bepaald te worden volgens beverprotocol(hoofdstuk WP dammen verlagen)¹² in verband met de veiligheid van de machinist. Brucht en hol wordt niet beschadigd.

Werkzone's (Figuur 6):

1. Werkzaamheden buiten de beschermingszone (20 meter) of aan de watergang aan de overzijde van de burcht / hol kan jaarrond plaatsvinden.
2. Werkzaamheden binnen de beschermingszone (20 meter) vinden plaats in overleg met ecologisch deskundige of; Zijn een voorbijgaande beweging waarbij burcht en oeverhol niet worden beschadigd ¹³.
3. Werken binnen 5 meter toegestaan wanneer met handkracht wordt gewerkt.

Figuur 6 verschillende werkzone's in bevergebied.

Optie 2: Als werkzaamheden vanwege dwingende redenen tijdens de kwetsbare periode en binnen 20 meter moeten plaatsvinden, moet dit worden afgestemd met de ecologisch deskundige.

¹¹ Faunabeheerplan Bever gespecificeerd voor Limburg 7.3.4 hanteert een kraamperiode van 1 mei tot en met 15 augustus. Vanaf circa 15 augustus zijn de jongen dermate zelfstandig dat ze zelfredzaam zijn.

¹² Bever protocol Limburg is de praktische uitvoering van de kaders die zijn opgesteld in het Faunabeheerplan bever Limburg.

¹³ Een voorbijgaande beweging is een kort durende activiteit (maximaal 4 uur), waardoor er minimale verstoring optreedt. En verliest daarmee niet zijn functionaliteit. Faunabeheerplan Bever gespecificeerd voor Limburg, Bijlage 9-12 hoofdstuk 2.

3.2.3 Amfibieën

Voorkeursperiode: werken buiten kwetsbare periode.

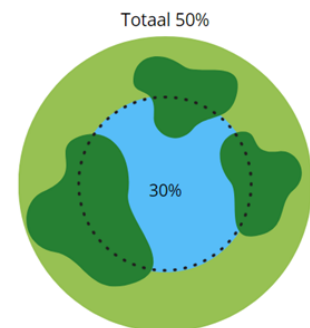
Voor soorten die in het water overwinteren is dat zowel de voortplantingsperiode als de overwinteringsperiode. Baggerwerkzaamheden in amfibiepoelen vindt uitsluitend in september en oktober plaats. Hierbij wordt gefaseerd 30% van de onderwatervegetatie gespaard (Kader 1).

Tabel 3. Amfibieën: **Groen:** voorkeursperiode. **Rood:** kwetsbare periode geeft de periode weer dat de amfibieën zich IN het water begeven. Inzet optie 2 in overleg met ecologisch deskundige. Licht geel: de uitloop voortplantingsperiode.

	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Geelbuikvuurpad												
Alpenwatersalamander												
Boomkikker												
Heikikker												
Kamsalamander												
Knoflookpad												
Poelkikker ¹⁴												
Rugstreeppad												
Vroedmeesterpad												
Vinpootsalamander												
Vuursalamander												

Optie 2: Als werkzaamheden vanwege dwingende redenen tijdens de kwetsbare periode moeten plaatsvinden, moet dit worden afgestemd met de ecologisch deskundige.

- Werkzaamheden mogen niet leiden tot verstoring of ongeschikt worden van essentieel leefgebied.
- Gefaseerd minimaal 50% per jaar van het essentiële leefgebied sparen, waarbij minimaal 30% van de watervegetatie blijft gespaard (Figuur 7). Elk jaar worden andere locaties gespaard.
- Vooraf aan de werkzaamheden controleren op aanwezigheid ei/larven/kikkervisjes. Als dit het geval is moeten werkzaamheden worden uitgesteld.

Figuur 7. Amfibie poelen gefaseerd baggeren

Vuursalamander, Kamsalamander, Alpenwatersalamander, Vroedmeesterpad en Knoflookpad

Werkzaamheden moeten worden afgestemd met de ecologisch deskundige. Er dient gewerkt te worden volgens het desinfectie protocol veldwerk [RAVON](#). Voor aanvang van de werkzaamheden dienen de schalen van de knijperbak ontsmet te worden met Virkorn. Bij nieuw geïsoleerd voortplantingsgebied dient dit opnieuw te worden aangebracht zodat geen bacteriën kunnen worden overgebracht tussen de verschillende leefgebieden.

¹⁴ Incidenteel overwinterend in niet-dichtvriezend water.

Vuursalamander, Vroedmeesterpad en Knoflookpad

Informatieplicht omgevingswet Provincie Limburg! (Bijlage 2) Minimaal één week vooraf aan de uitvoerende werkzaamheden, doormiddel van onderstaand formulier.

https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet

3.2.4 Reptielen

Baggerslib niet op broeihopen (of binnen een straal van 5m) van ringslang deponeren.

3.2.5 Vissen¹⁵

Voorkeursoptie: werken buiten de kwetsbare periode.

Tabel 4. Vissen: *Green*: voorkeursperiode. *Rood*: Kwetsbare periode geeft de periode van voortplanting. Inzet optie 2 in overleg met ecologisch deskundige. *Licht geel*: de uitloop voortplantingsperiode.

	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Elrits				Grindbank								
Gestippelde alver					Grindbank							
Beekdonderpad		Onder stenen										
Beekprik		Grindbank										
Grote modderkruiper				Ondiepere <30cm warme delen met waterplanten								

- Baggerbak dient voor de oever omhoog te worden gehaald zodat vissen kunnen vluchten.
- Gefaseerd minimaal 25% van vegetatie en waterbodembodem per jaar sparen. (Kader 1)
- Alleen baggeren bij een (water)temperatuur tussen 5 en 20 graden Celcius.
- Drooggevalen watergangen kunnen jaarrond en volledig gemaaid of geschoond worden, tenzij grote modderkruiper voorkomt.
- Werkzaamheden vinden uitsluitend plaats onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Beekprik en Beekdonderpad

- Traject afvissen voorafgaand aan de werkzaamheden door een gecertificeerd afvisser.
- Gefaseerd 50% essentieel leefgebied van de larven prikken sparen (Kader 1).
- Werkzaamheden vinden niet plaats bij een luchttemperatuur onder de 2 graden.
- Bij beekprik bagger in dunne laag op kant spreiden en larven uitzoeken¹⁶.
- Gevonden vissen worden genoteerd, ingevoerd in de NDFF en direct teruggeplaatst, op een geschikte locatie binnen hetzelfde leefgebied. Waarbij het belangrijk is ze niet nogmaals in het werkgebied verstoord worden.

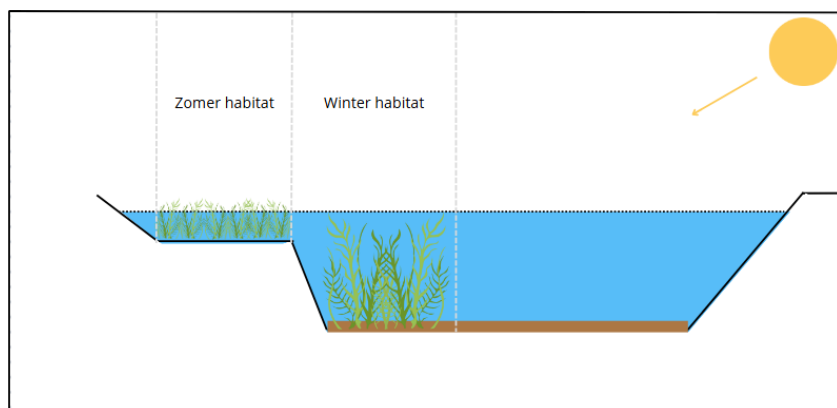
¹⁵ Kwabaal: komt tot op heden niet voor in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

¹⁶ Als er sprake is van vervuilde grond, moet er in overleg met ecologisch deskundige een alternatieve werkwijze worden bedacht.

Grote modderkruiper

In de zomer kan winterhabitat gebaggerd worden en in de winter zomerhabitat (Figuur 8).

- Werkzaamheden vinden niet plaats bij een luchttemperatuur onder de 2 graden Celcius.
- Waterplanten en bagger op de kant verspreiden en uitgezocht op vis⁵.
Gevonden vissen worden genoteerd, ingevoerd in de NDFF en direct teruggeplaatst, op een geschikte locatie binnen hetzelfde leefgebied. Waarbij het belangrijk is ze niet nogmaals in het werkgebied verstoord worden.

Figuur 8. Grote modderkruiper: Zomer maximaal circa 30 cm en winter habitat minimaal diepte van circa 75 cm (diepste deel van de beek).

Elrits en Gestippelde alver

- Overgangsvegetatie in de beschutte delen van de beek (Figuur 1, snor) sparen.
- Voor het baggeren de vissen verjagen (bak op het water slaan, door het waterlopen of met de bak er rustig doorheengaan)

3.2.6 Libellen¹⁷

Water is belangrijk voor de voortplanting; als ei-afzetplek en als opgroeiplek voor de larven.

Verlandingsstadia is belangrijk voor uitsluipen van libellen en als foerageergebied.

Voorkeursoptie: werken buiten de kwetsbare periode.

Tabel 5. Libellen: **Groen:** voorkeursperiode. **Rood:** kwetsbare periode van de juridisch beschermde libellen. Bagger werkzaamheden in deze periode niet mogelijk.

	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Bosbeekjuffer												
Gewone bronlibel												

¹⁷ Groene glazenmaker, gevlekte witsnuitlibel, Kempense heidelibel en Noordse winterjuffer komen tot op heden niet voor in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

Daar waar mogelijk niet baggeren, tenzij om verlanding tegen te gaan. Als werkzaamheden vanwege dwingende redenen tijdens de kwetsbare periode moeten plaatsvinden, moet dit worden afgestemd met de ecologisch deskundige.

Bij baggerwerkzaamheden moet ten minste 25% oevervegetatie worden gespaard (Kader 1).

Gewone bronlibel

Informatieplicht omgevingswet Provincie Limburg! (Bijlage 2) Minimaal één week vooraf aan de uitvoerende werkzaamheden, doormiddel van onderstaand formulier.

https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet

Daar waar mogelijk niet baggeren. Als werkzaamheden vanwege dwingende redenen tijdens de kwetsbare periode moeten plaatsvinden, moet dit worden afgestemd met de ecologisch deskundige. Gefaseerd minimaal 50% van de vegetatie waterbodem en talud sparen (Kader 1).

3.2.7 Vlinders¹⁸

Slib of vrijkomend materiaal niet deponeren op waardplanten (Tabel 6).

Tabel 6. Vlindersoorten: bijbehorende Waard- en voedselplanten.

Soort	Waardplanten en voedselplanten
Veldparelmoervlinder	Bagger afvoeren of buitenleefgebied.
Teunisbloempijlstaart	Wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart
Spiegeldikkopje Informatieplicht!*	Bagger afvoeren of buitenleefgebied.
Donker pimperlblauwtje Informatieplicht!*	Bagger afvoeren of buitenleefgebied.
Sleedoornpage	Sleedoorn
Iepenpage	Iepen
Bruine eikenpage	Jonge eiken
Kleine ijsvogelvlinder	Wilde kamperfoelie en sneeuwbes

***Informatieplicht omgevingswet Provincie Limburg! (Bijlage 2)** Minimaal één week vooraf aan de uitvoerende werkzaamheden, doormiddel van onderstaand formulier.

https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet

¹⁸ Kommavlinder, grote weerschijnvlinder en pimperlblauwtje komen tot op heden niet voor in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

3.2.8 Platte schijfhoren

Voorkeursperiode: werken buiten kwetsbare periode.

Tabel 7. Platte schijfhoren: *Groen:* Voorkeursperiode. *Rood:* kwetsbare periode.

j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d

- Locaties met waterplanten met eieren of individuen ontzien.
- Gefaseerd 50% per jaar van de watervegetatie sparen (Kader 1).

3.2.9 Planten¹⁹

Juridisch beschermde planten

- Groeiplaatsen van beschermde planten worden gemarkeerd en ontzien bij rijbewegingen.
- Planten van de Aandachtsoortenlijst²⁰ worden behandeld alsof ze wettelijk beschermd zijn.
- Werkzaamheden worden in overleg met een ecologisch deskundige uitgevoerd.

Drijvende waterweegbree

Op groeiplaatsen van de drijvende waterweegbree is het belangrijk regelmatig te baggeren om (voedselarme) abiotiek in stand te houden.

- Gefaseerd 50% van het wateroppervlakte drijvende waterweegbree blijft jaarlijks gespaard (Kader 1).

Krabbenscheer

- Gefaseerd minimaal 50% van de krabbenscheer blijft jaarlijks gespaard (Kader 1).

¹⁹ Kruiwend moerasscherm komt tot op heden niet voor in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

²⁰ Is in ontwikkeling

3.2.10 Vogels²¹

Het gaat hierbij met name om vogels die broeden op of aan het water (meerkoet, fuut, knobbelzwaan, waterhoen, zwarte stern, etc.) en op taluds (grondbroeders zoals graspieper, patrijs en weidevogels). Ook dicht langs het water, in riet, struwelen en bomen broedt nog een groot aantal soorten.

Voorkeursoptie: buiten de kwetsbare periode.

Tabel 8. **Groen:** buiten broedseizoen. **Bescherming van Jaarrond beschermde nesten en broedende vogels.** **Rood:** zwaartepunt broedseizoen

j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
			Broedseizoen				Broedende vogels / nesten				

Het zwaartepunt van het [broedseizoen](#) ligt in de periode van 15 maart tot 15 juli, maar dat kan verschillen per soort en per jaar. Er hoeft alleen rekening te worden gehouden met deze periode indien er sprake is van (een) broedgeval(len).

Broedende vogels, in gebruik zijnde nesten (vanaf het moment van nestbouw t/m de periode van het nest als rustplaats voor pullen) en aanwezige eieren mogen niet worden verstoord en dienen te worden gespaard. Ook buiten het reguliere broedseizoen.

Op kaart inclusief onderbouwing (Bijlage 3) is aangegeven waar veldbezoek nodig is voor vogels. Dit moet worden gecoördineerd door een ecologische deskundige. Actieve nesten moeten worden gemarkeerd (mag digitaal) en rond een nest moet rondom minimaal 10 meter vegetatie met voor nestvlinders, voldoende dekking en foerageermogelijkheden worden gespaard. De markering wordt direct na het baggeren verwijderd. Gevonden nesten worden genoteerd en ingevoerd in de NDFF.

Ongeacht of er voorgekomen is dient er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te allen tijde te worden gelet op alarmerende vogels en hun nesten. Bij het aantreffen van een nest die gehandeld te worden zoals hierboven beschreven.

IJsvogel/oeverzwaluw

Er dient voldoende geschikt nesthabitat beschikbaar te blijven.

Jaarrond beschermde nesten

Een aantal soorten vogels heeft [jaarrond beschermde nesten](#). Beschadiging moet jaarrond worden voorkomen.

²¹ Zwarte stern komt tot op heden niet voor in beheergebied, zie paragraaf 'aanwezige beschermde soorten' in dit protocol.

Kaart toepassen habitatbenadering

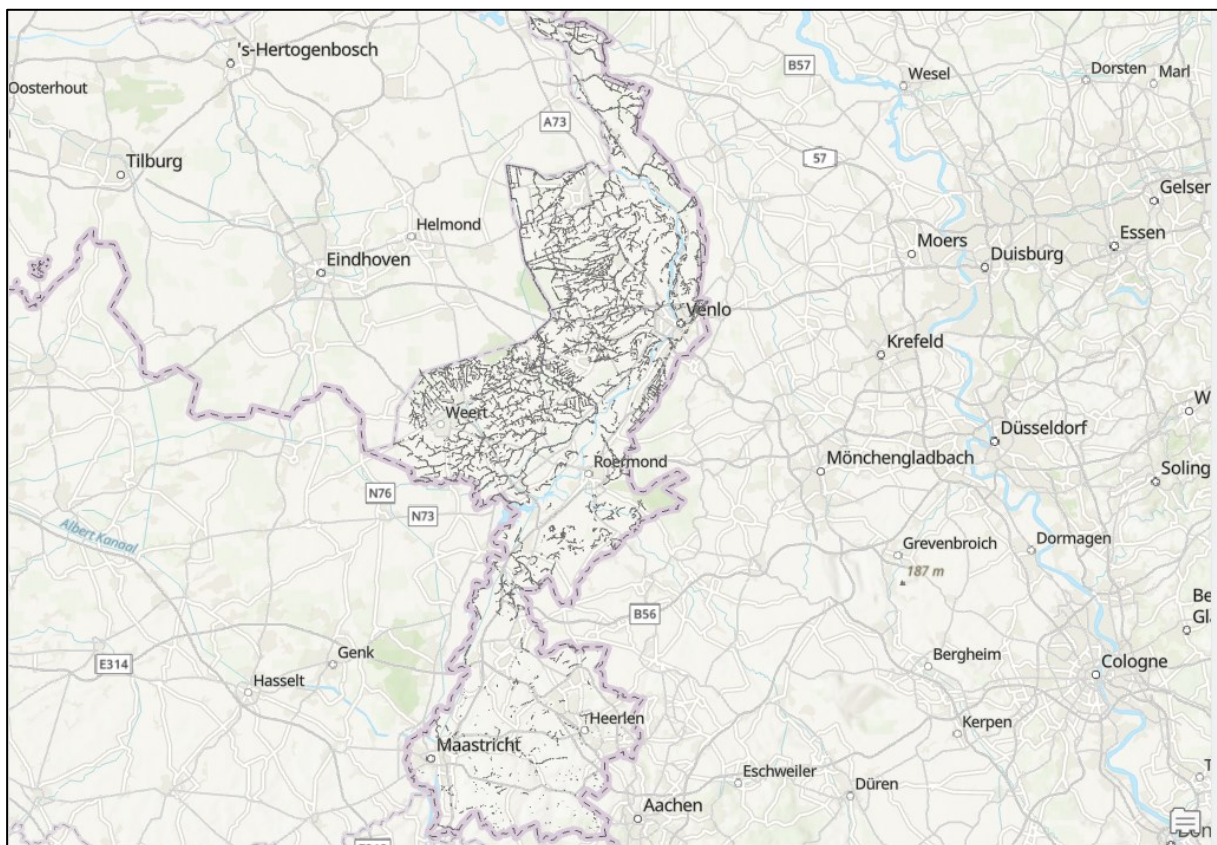
Overzichtskaart toepassen habitatbenadering bij baggeren. Uitgangspunt hierbij is dat de ecologisch meest waardevolle zone (de overgangszone tussen het droge en natte talud) wordt gespaard.

Bij de baggerbeurten worden de volgende minimum percentage gehanteerd:

Smalle watergang (< 1 meter op de waterlijn) geldt geen habitat benadering.

Gemiddelde en brede watergang (resp. 1-4 meter en > 4 meter op de waterlijn) geldt bewerkingspercentage is maximaal 75% van de vegetatie in het natte profiel en waterbodem.

In onderstaande figuur 1 zijn de waterobjecten weergegeven waar de habitatbenadering kan worden toegepast. Deze kaart is te benaderen via de volgende link: [habitatbenadering 1.png](#)

Figuur 1. kaart waterobjecten waar de habitatbenadering kan worden toegepast.

Instructie informatieplicht bijzondere soorten zie https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet

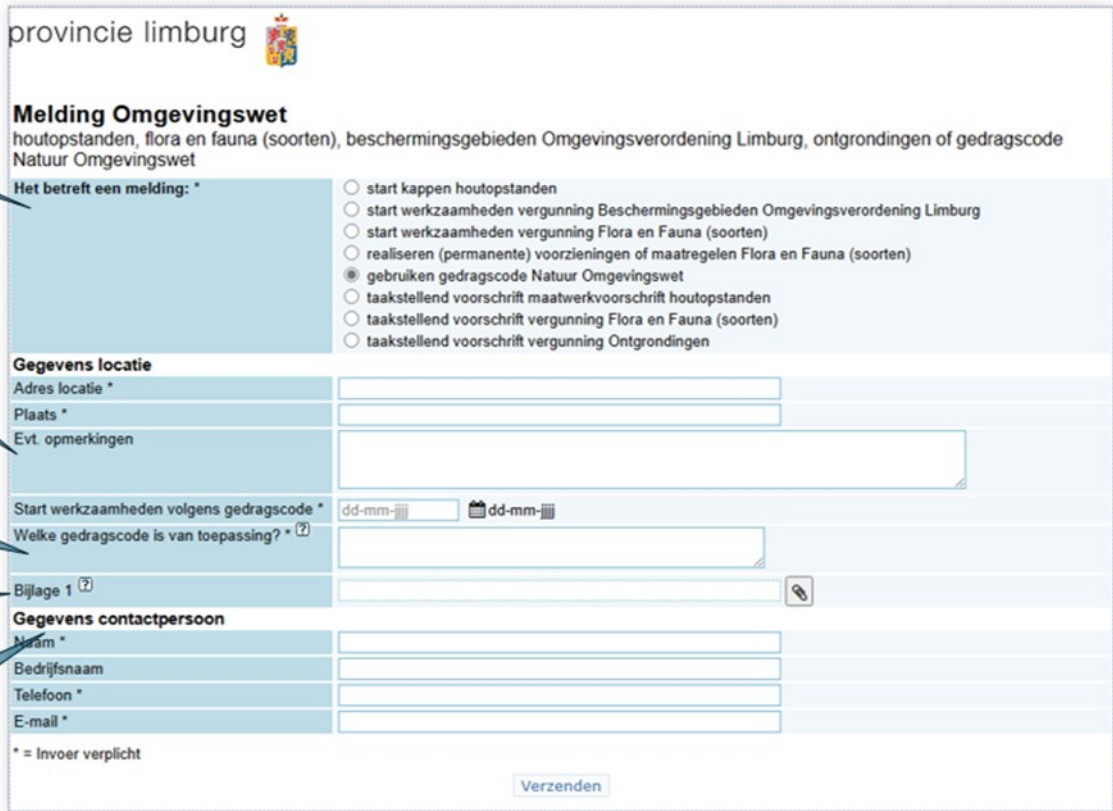
Altijd : “gebruiken gedragscode Natuur Omgevingswet” invullen

Informatieplichtige soort invullen

Altijd : “Gedragscode soortenbescherming voor de Unie van Waterschappen” invullen

kaartje uploaden omdat meeste locaties geen adres hebben

Gegevens contactpersoon iemand van werkvoorbereiding WL of TM maaicontract die iets over de werkzaamheden kan vertellen

provincie limburg

Melding Omgevingswet

houtopstanden, flora en fauna (soorten), beschermingsgebieden Omgevingsverordening Limburg, ontgrondingen of gedragscode Natuur Omgevingswet

Het betreft een melding: *

- ☐ start kappen houtopstanden
- ☐ start werkzaamheden vergunning Beschermingsgebieden Omgevingsverordening Limburg
- ☐ start werkzaamheden vergunning Flora en Fauna (soorten)
- ☐ realiseren (permanente) voorzieningen of maatregelen Flora en Fauna (soorten)
- ☒ gebruiken gedragscode Natuur Omgevingswet
- ☐ taakstellend voorschrift maatwerkvoorschrift houtopstanden
- ☐ taakstellend voorschrift vergunning Flora en Fauna (soorten)
- ☐ taakstellend voorschrift vergunning Ontgrondingen

Gegevens locatie

Adres locatie *

Plaats *

Evt. opmerkingen

Start werkzaamheden volgens gedragscode * dd-mm-jjjj dd-mm-jjjj

Welke gedragscode is van toepassing? * (2)

Bijlage 1 (2)

Gegevens contactpersoon

Naam *

Bedrijfsnaam

Telefoon *

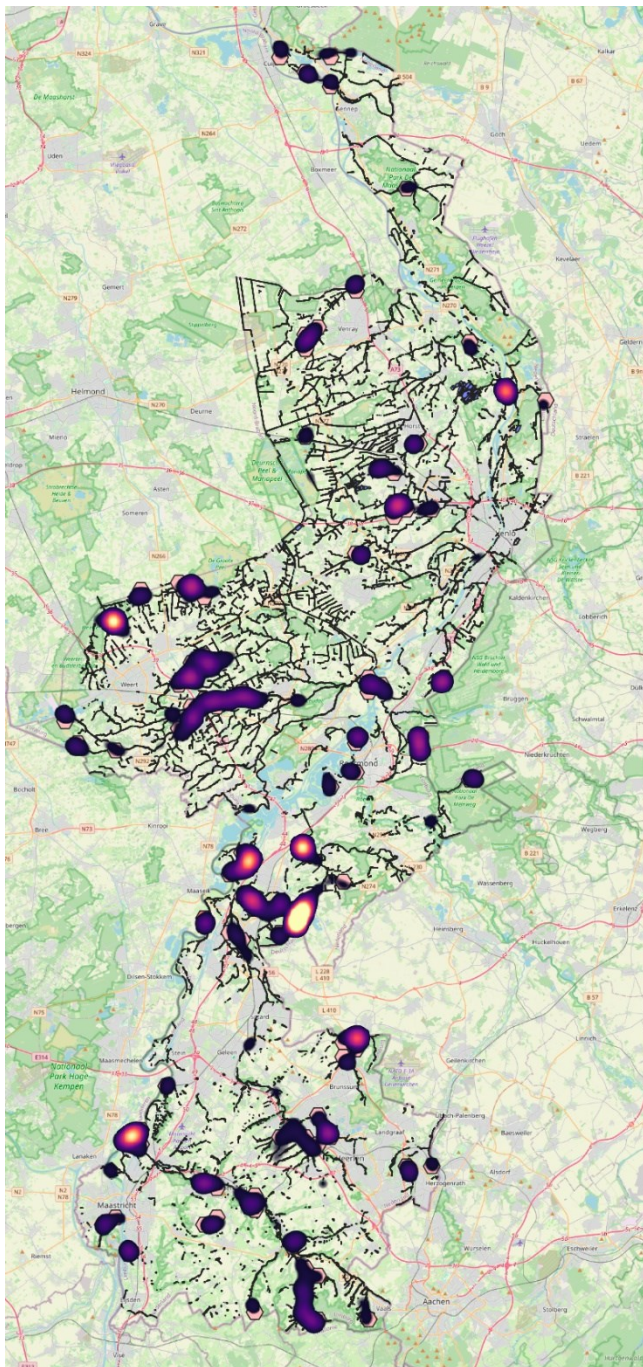
E-mail *

* = Invoer verplicht

Verzenden

Veldbezoek vogel(nesten)

Het doorlopen van de 5 stappen uit de kaartlagenmethode bestaat uit het bepalen waar wel en waar niet een veldbezoek dient plaats te vinden op basis van aanwezige GISB data. Zo wordt onder andere gekeken naar bewerkingpercentages, NDFF verspreidingsgegevens, maai-intensiteit, gebruik van machines en aanwezigheid wandelroutes. Deze stappen tezamen resulteren in een datakaart met waar veldbezoek voor vogel(nesten) nodig is (Figuur 1).

Figuur 1. Voorlopen vogel(nesten). Te benaderen via de volgende link: [Heatmap \(hotspots\) veldbezoek.png](#)